BITI NORMALAN?

Autor Administrator

Jesu li dobar i „lud“ doista dva brata? Je li prièa o moralu samo za naivne? Je li istina samo za prostodušne? Je li domoljublje samo za masu kada je treba homogenizirati i upotrijebiti? Je li politika umijeæe moguæega ili najèasnije zanimanje u službi èovjeka? Je li vjerovanje u nematerijalno, metafizièko samo za slabe i ogranièene? Jesmo li i mi samo karike na pojedinim dijelovima hranidbenog lanca ovisno o velièini zuba?

Sve su to pitanja koja se neminovno nameæu pojedincu koji misli. Koji hoæe živjeti po svojim naèelima. Koji ne može i ne želi biti dio mase kojom se lako manipulira... A kako su takvi u manjini, konflikt, ili sa sobom, ili s okolinom je neizbježan. Kao i njihovo stradanje. Kroz cijelu povijest takvi su završavali ili na križu, ili s glavom na panju, ili na lomaèi, ili sa otrovom u krvi... u nekom gulagu i sl. I uvijek je bilo tako, od prvih pisanih tragova ljudske povijesti, koji to potvrđuju, pa sve do danas.

Pa, ako je to tako uvijek bilo, je li realno oèekivati neku bitnu promjenu u buduænosti. Ako gledamo današnju sliku svijeta, teško da bi se moglo naæi neku toèku koja bi mogla poticati na optimizam. Ekstremne razlike između bogatih i siromašnih, duboke suprotnosti koje rezultiraju sukobima po svim osnovama, od zemljopisnih, rasnih, vjerskih, civilizacijskih, politièkih i td., eskalacija terorizma, koji prijeti kaosom na globalnom planu, stalni ratni sukobi na svim kontinentima i prijetnja aktiviranja sve razornijeg nuklearnog oružja... itd. itd. i da ovdje ne spominjem ekološku ugroženost našeg planeta.

Je li pretenciozno pitati se zašto je sve to tako kad odgovora nema kroz cijelu povijest? Zašto tako mora biti? Je li to imanentno ljudskom rodu? Zašto je zlo tako moæno? Bi li se odgovor mogao naæi na poèetku ovog teksta ?

I kako se postaviti u svemu tome? Kako funkcionirati u ovom i ovakvom svijetu? Kako odgajati svoju djecu? Uèiti ih da govore samo istinu, da budu nesebièni, da budu dobri i krotki, da ljube bližnjega? Hoæemo li ih tako osuditi da budu na dnu hranidbenog lanca? Ili, ako ne to, što drugo – da budu na vrhu tog istog lanca? Da budu grabežljivci krupnog i oštrog zuba?

Što izabrati? Za mnoge vjerojatno naivno, ali po mom viđenju, èak kad se na stvari gleda s obiènog materijalnog, interesnog aspekta, a ignorira duhovna komponenta èovjekova i ono transcendentalno - ono prvo možda ima

šansu, jer èesto i neposredno vraæa uloženo kroz poboljšanje međusobnih odnosa sa svim pozitivnim posljedicama – „dobro se dobrim vraæa“. Ono drugo, na duže staze, nema dobru perspektivu, jer uvijek se, prije ili kasnije, nađe neki veæi i oštriji zub.

Pogledajmo kako su o ovim i sliènim pitanjima razmišljali poneki vodeæi mislioci, politièari, vojskovođe i dr. iz bliže i dalje povijesti - Havel, Cromwell, Sokrat, Augustin, Dostojevski i dr.